

REVUE DES

Οἱ ἀμερικανικοὶ σιδηροδρόμοι ἔχουσι πάντῃ διδέρυθμον τύπον, καὶ πρῶτον μὲν διακρίσεις εἰς τὰς θέσεις δὲ ὑπάρχουσιν, ἀλλ' ἐπικρατεῖ ἄκρα ἰσότης ἐν τοῖς σιδηροδρόμοις, ὡς καὶ ἐν τοῖς θεάτροις, δεύτερον δὲ αἱ ἀτμάμαξαι εἶναι κατασκευασμένα· πολὺ διαφόρως τῶν γαλλικῶν. Φαντάσθητε κινώτια τέσσαρα ἢ πέντε περιέχοντα θρονα ζύλινα, κινητὰ πρὸς εὐκολίαν τοῦ καθημένου ὅστις, ὑπαρχούσης συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν Κιτωτίων, δύναται νὰ περιπατῇ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τῶν ἀμαξῶν τῆς συνοδείας εἰς τὸ ἄλλο, καὶ νὰ ἀλλάξῃ κατὰ τὸ δοκοῦν θέσιν ἐνώπιον αἱ ἀτμάμαξαι κινοῦνται. Ἐν ὧρα χειμῶνος ἐν πύραυνον θερμαίνει ὅλην τὴν συνοδείαν. Εἰς τὰς ἀτμάμαξας ταύτας ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις τρία χωριστὰ δωμάτια· τὸ πρῶτον περιέχει ἀνάκλιτρον καταλαμβάνομενον συνήθως ἀπὸ τὸν προστυχόντα, τὸ δεύτερον χρησιμεῖον ἀντὶ καμμοτηρίου, περιέχει ψυχρότατον ὕδωρ καὶ ποτήριον ἀνηρημένον ἀπὸ τοῦ τοίχου, καὶ τέλος ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ τρίτου δωματίου ἀναγινώσκειται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή· Water closet. Καθ' ὁδὸν ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τῶν ἀτμάμαξῶν μικρὰ παιδιά, τὰ ὅποια περιφερόμενα πωλοῦσιν εἰς τοὺς ἐπιβάτας γλυκίσματα, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ σιγάρα· ἀφοῦ δὲ πωλήσωσιν ὅσα δυνηθῶσι καταβαίνουσιν εἰς τὸν ἐπόμενον σταθμὸν καὶ ἐπαναλαμβάνουσι τὴν αὐτὴν ἐργασίαν καὶ εἰς τὰς ἄλλας συνοδείας. Οἱ Ἀμερικανικοὶ σιδηροδρόμοι δὲν ἔχουσιν ἐκατέρωθεν φράκτας ὥστε συχνάκις ἐπὶ τῶν βάρδων τῆς ὁδοῦ κατακλίνονται διάφορα κτήνη καὶ πρὸ πάντων δαμάλεις. Ὁ μηχανικὸς λοιπὸν τῆς ἀτμάμαξης διὰ ν' ἀποδώξῃ ἐκεῖθεν τὰ ζῶα ταῦτα πιέζει τὸ συρικτήριον, ὅθεν ἐκπέμπονται διαβολικοὶ σύριγμοι, ἀλλ' ἂν τοῦτο δὲν ἰσχύσῃ καὶ τὸ ζῶον δὲν σαλεύσῃ, νομίζεται ὅτι ἡ συνοδεία σταματᾷ, ἢ ὅτι συμβαίνει ἀπευκατόν τι· παντάπασιν, διότι αἱ ἀμερικανικαὶ ἀτμομηχαναὶ ἔχουσιν ἐπὶ τούτῳ κατέμπροσθεν σιδηροῦν ἔμβολον ἐν εἴδει πύου, κλωύμενον ὡς ἐκ τῆς χρήσεώς του δαμαλοδιώκτης. Ἐπομένως ἡ δάμαλις ἐὰν κωφεύσῃ εἰς τὸ μήνυμα τῆς συρίκτρας ἀποδιώκεται καὶ μάλιστα ἀνεπιστρέπτει· ἐὰν δὲ ὁ ὁδοιπὸρος πρῶθ' ἀλλάξῃ τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ θυριδίου τῆς ἀτμάμαξης βλέπει ἐνίοτε δαμάλεις ἰπταμένας εἰς τὸν αἰθέρα καὶ καταπτούσας ὑπερὸν νεκρὰς κατὰ γῆς. Τοῦτο εἶναι ἀποδείξις ὅτι ὁ δαμαλοδιώκτης ἐξοπέλεσε τὸ καθήκον του, καὶ ἐτιμώρησεν ἐν ἀσύνετον ζῶον.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ τοιαῦτα συμβάντα συχνότατα ἐπανελαμβάνοντο ἔγινε νόμος μὴ ἐπιτρέπων εἰς τοὺς κτηνοτρόφους νὰ ζητῶσιν ἀπὸ τὰς ἐταιρείαις τῶν σιδηροδρόμων ἀποζημιώσεις διὰ τὰς οὕτω πωροδωκομένας δαμάλεις. (Ἐπεται ἡ συνέχεια).

ΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟΧΩΡΙΟΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΥΠΟ

ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΣΥΗ

Μέρος πρῶτον Κεφάλαιον πρῶτον

Ὁ Ἐπιβάτης

Περὶ τὰ τέλη Μαΐου τοῦ ἔτους 1690 τὸ ὑπὸ τοῦ πλοίαρχου Δανιὴλ διοικούμενον τριεσιον πλοῖον Λικόρνη ἀνεχώρησεν ἐκ Ροχέλης διὰ Μαρτινικήν· ἦτο δ' αὐτὸ ἐξοπλισμένον μὲ δώδεκα τηλεβόλα μετρίας ὀκλιῆς, διότι τότε, ἐφισταμένου τοῦ πρὸς Ἄγγλους πολέμου, συνεχέστατα οἱ Ἰσπανοὶ πειραταζοῦντο κατὰ τὰς Ἀντίλλας, μ' ὅλας τὰς συνεχεῖς καταδιώξεις τῶν καταδρομῶν ἡμῶν.

Μεταξὺ τῶν οὐχὶ πολυαρίθμων ἐπιβατῶν τῆς Λικόρνης ἦτο καὶ ὁ σεβάσμιος πάτερ Γριφῶν, ἐκ τοῦ τάγματος τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Κηρύγματος, ὅστις ἐπέστρεφεν εἰς τὴν Μαρτινικήν, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐφημερίαν τῆς ἐνορίας Μακούβα, τὴν ὁποίαν κατεῖχεν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν πρὸς μεγίστην εὐχαρίστησιν τῶν κατοίκων καὶ τῶν ἀργυρωνήτων τῆς συνοικίας ταύτης.

Ὁ ὅλος ἐξαιρετικὸς βίος τῶν ἀποικίων, αἵτινες σχεδὸν τότε ἦσαν εἰς ἀδιάληπτον πόλεμον πρὸς τοὺς Ἄγγλους, τοὺς Ἰσπανοὺς καὶ τοὺς Καραϊβας, καθίστα τὴν θέσιν τῶν ἱερέων τῶν Ἀντιλλῶν ἰδιάζουσαν, διότι ὑπερχεοῦντο οὗτοι οὐχὶ μόνον νὰ κηρύττωσι, νὰ ἐξομολογῶσι, νὰ μεταλαμβάνωσι τοὺς χριστιανούς των, ἀλλ' ἀκόμη καὶ νὰ τοὺς συνδράμωσιν ἀμυνομένους κατὰ τῶν συνεχῶν προσβολῶν τῶν ἐχθρῶν των παντὸς ἔθνους καὶ παντὸς χρώματος.

Ὁ τοῦ ἐφημερίου οἶκος ἦτο, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ κατοικίαι, ἐπίσης μαμονωμένους καὶ ἐκτεθειμένους εἰς θανατηφόρους ἐπιθέσεις· ὥστε πολλάκις ὁ πάτερ Γριφῶν, τῇ βοήθειᾳ τῶν δύο νιγρῶν του ἐχάρκωθη ὅπως ἐκτονόησεν τὴν θύραν ἐκ ξύλου ἀκαζοῦ διὰ νὰ ἀποκρούσῃ μὲ σφοδρὸν καὶ καλῶς διευθυνόμενον πῦρ τοὺς ἐπιτιθεμένους.

Καθηγητῆς ἄλλοτε τῆς γεωμετρίας καὶ τῶν

μαθηματικῶν διατελέσας, καὶ κεκτημένος θεωρητικὰς γνώσεις ἀρκούντως εὐρείας τῆς στρατιωτικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, ὁ πάτερ Γριφῶν ἔδωκεν ἐξαίρετους γνώμας εἰς τοὺς ἀλλεπαλλήλους διοικητὰς τῆς Μαρτινικῆς, περὶ κατασκευῆς διαφόρων ὀχυρωματικῶν ἔργων.

Ὁ κληρικὸς οὗτος ἐγνώριζε κάλλιστα τὴν λιθοτομίαν καὶ τὴν ξυλογυκινὴν ἔχων δὲ γνώσεις βοτανικῆς καὶ κηπουρικῆς καὶ κεκτημένος πνεύμα ἐφευρετικὸν, δραστηριότητα σπανίαν, θάρρος μέγα, ἦτο ἄνθρωπος πολύτιμος διὰ τὴν ἀποικίαν καὶ ἰδίως διὰ τὴν συνοικίαν ἐν ἣ κατῴκει.

Ὁ εὐαγγελικὸς λόγος δὲν εἶχεν ἴσως ἐν τῷ στόματί του ὅλην τὴν ἐπιθυμητὴν καλλιλογίαν, διότι ἡ φωνὴ του ἦτο δύσηχος καὶ αἱ παρακελεύσεις του ἦσαν σκληραὶ, ἀλλὰ ἡ ἠθικὴ ἔννοια ἦτο ἐξαίρετος, οὐδὲ ἀπέβαλλέ τι τῆς χάριτος.

Ἐτέλει τὴν λειτουργίαν ἐν ταχύτητι, καὶ τοῦτο τῷ εὐαγγέλῳ, διότι πολλάκις διαρκούσης αὐτῆς, ἠναγκάσθη νὰ τὴν ἀφήσῃ εἰς τὸ μέσον ἕνεκα ἐπιθέσεως Ἀγγλῶν αἰρετικῶν ἢ καραϊβῶν εἰδωλολατρῶν, καὶ καταβαίνων ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐκήρυττε τὴν εἰρήνην καὶ ὁμολοίαν, νὰ τεθῆ πρῶτος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ποιμνίου του πρὸς ἄμυναν.

Ὡς πρὸς τοὺς τετρακυματισμένους καὶ τοὺς αἰχμαλώτους, μόλις τῆς συμπλοκῆς τελειουμένης, ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς ἐβελτίου καθ' ὅσον ἐδύνατο τὴν θέσιν των, καὶ ἐπεμελεῖτο διὰ πάσης φροντίδος τὰς πληγὰς, τὰς ὁποίας εἶχον λάβει.

Δὲν ἐπιχειροῦμεν ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἡ διαγωγή του πάτερ Γριφῶν ἦτο κατὰ πάντα ὄρον κανονικὴ, οὔτε νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ τοσάκις λελυμένον — Κατὰ ποίαν περίπτωσιν οἱ κληρικοὶ δικαιοῦνται νὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν πόλεμον; — Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δὲν θὰ ἐπικλεσθῶμεν οὔτε τοῦ ἀγίου Γρηγορίου, οὔτε τοῦ Λέοντος Δ' τὸ κύρος· θὰ εἰπώμεν μόνον ὅτι ὁ ἄξιος ἐκείνος ἱερεὺς ἐπραττε τὸ καλὸν καὶ ἀπέκρουε τὸ κακὸν πάσῃ δυνάμει.

Χαρακτῆρος εὐθιῶς καὶ γενναίου, ἀπλοῦ καὶ φαιδροῦ, ὁ πάτερ Γριφῶν ἦτο πονηρὸς ἐχθρὸς καὶ σκόπτῃς τῶν γυναικῶν· τὸ δὲ ἱεροσπουδαστήριον αὐτοῦ ἦτο διηνεκὴς ἐλεγχὸς τῶν θυγατέρων τῆς Εὐσας, τῶν πειρασμῶν αὐτῶν καὶ τῶν μετὰ τοῦ ὄψεως διαβολικῶν συμμαχιῶν των. Πρὸς ἔπαινον ὁμῶς τοῦ πάτερ Γριφῶν ὀφείλομεν νὰ εἰπώμεν ὅτι εἰς τοὺς ἄνευ κακεντρεχεῖας σαρκασμοῦς του, οὐδὲν ἔτρφε μίσος ἢ πείσμα· ἤτρεφετο κε-

ριχαρῶς περὶ εὐδαιμονίας, ἦν δὲν ἐδύνατο νὰ ἐπιθυμήσῃ, διότι μὲ ὅλην τὴν ἐκλελυμένην διαίταν τῶν Κροσῶν, ἢ καθαρότης τῶν ἡθῶν του οὐδέποτε διεψεύσθη.

Δύναται τις νὰ τὸν κατηγορήσῃ ὅτι ἡγάπα τὰ καλὰ καὶ κέραια, ἔχι ὅτι κατεχράτο αὐτοῦ (διότι ἤρκειτο μόνον ἀπολαύων τὰ ἀγαθὰ τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς μᾶς δίδει)· ἡγάπα τακτικῶς νὰ ὁμιλῇ περὶ συνταγῶν καρυκευμάτων, πῶς νὰ ψήνη καλῶς τὰ πτηνὰ, πῶς νὰ βράζῃ καλῶς τοὺς ἰχθῦς ἢ πῶς νὰ διατηρῇ ἐπὶ πολὺ ἐν τῇ σακχάρει τὰς εὐώδεις ὀπώρας τῶν τροπικῶν ἐνίοτε μάλιστα ἢ περὶ τὰ ποιαῦτα αἰσθηματικότητος του ἐπεταίετο, ὅταν ἐδιηγείτο γεύματά τινα ἐν τῇ μέσῳ τῶν δασῶν ἢ εἰς τὰ πλευρὰ τῆς νήσου. Ὁ πάτερ Γριφῶν μετὰ τῶν ἄλλων κατεῖχε τὸ μυστικὸν τοῦ καρυκεύειν χελώνας, οὗ ἡ γραφικὴ διήγησις ἐξήκει ὅπως παρὰ τοῖς ἀκροαταῖς του διεγείρη πείναν τρομακτικὴν. Μεθ' ὅλην δὲ τὴν μεγάλην καὶ ἀδιάλειπτον ὀρεξίν του, ὁ πάτερ Γριφῶν ἐξηκολούθει τῆρῶν τὰς νησιεῖς του, τὰς ὁποίας παλαιὸν θέσπισμα εἶχε καταστήσει ἦττον ἐν Ἀντίλλαις καὶ Ἰνδικῇ ἢ ἐν Εὐρώπῃ αὐστηράς. Εἶναι δ' ἀνωφελεὲς νὰ εἰπώμεν ὅτι ὁ σεβάσμιος ἱερεὺς παρήτει τὸ λαμπρότερον γεῦμα, ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ ἐκτελέσῃ τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα πρὸς πτωχόν τινα ἀργυρῶνητον, ὅτι οὐδεὶς ἦτο μᾶλλον αὐτοῦ εὐαίσθητος, ἐλεήμων καὶ οἰκονόμος, θεωρῶν τὸ ὀλίγον ὅπερ εἶχεν ὡς περιουσίαν τῶν δυστυχῶν.

Οὐδέποτε αἰ παρηγορίαι του, αἱ συνδρομαὶ του ἔλειπον ἀπὸ ἐκείνους, οἵτινες εἶχον χρεῖαν ἅπαξ δὲ τοῦ χριστιανικοῦ του καθήκοντος ἐκπληρωθέντος ἐργάζετο φαιδρῶς καὶ ἀνδρικῶς εἰς τὸν κηπόν του, ἐπότιζε τὰ φυτὰ του, ἐκαθάριζε τὰ δένδρα, ἐδιόρθου τοὺς περόδους. Τὸ δ' ἐσπέρας ἡγάπα νὰ ἀναπαύηται ἐκ τῆς σωτηρίου καὶ ὑγεινῆς ἐργασίας του, μετέχων τοῦ γαστρονομικοῦ πλοῦτου τοῦ τόπου.

Τὸ ποιμνίον του οὐδέποτε ἄφινε κενὴν τὴν ἀποθήκην ἢ τὸ ἐστιάτόριόν του. Ἡ ὠραιότερα ὀπώρα, τὸ ὠραιότερον θῆρευμα ἢ ἀλίευμα, ἀκριβῶς πάντοτε τῷ ἐπέτelleτο. Ἠγάπατο καὶ νύλογεῖτο παρὰ πάντων, ἐλαμβάνετο ὡς διατετῆς εἰς ὅλας τὰς διαφορὰς των καὶ ἡ ἀπόφασίς του ὑπῆρχε τελεσιδικία. Τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ πάτερ Γριφῶν ἀνταπεκρίνετο ἐντελῶς πρὸς τὴν ἰδέαν, ἦν μεθ' ὅσα περὶ τοῦ χαρακτῆρός του εἶπομεν, δύναται τις νὰ σχη-

ματίση περί αὐτοῦ. Ἦτο ἄνθρωπος πεντηκοντούτης τὸ πολὺ, βρωμαλέος, ἐνεργητικὸς καὶ ἀκούραστος. Ἡ μακρὰ ἐκ λευκοῦ ἐρίου ἐσθῆς του ἐκάλυπτε τοὺς εὐρεῖς ὤμους του καὶ κεκρύφαλος φαιόχρους ἐσκέπαζε τὴν φαλακρὰν κεφαλὴν του. Τὸ εὐχρουν πρόσωπόν του, ὁ παχὺς πώγων του, τὰ εὐρέα καὶ κοκκινόχροα χεῖλη του, ἡ μακρὰ καὶ πρὸς τὸ ἄκρον πλατυνομένη ρίς του, οἱ μικροὶ, ζῶηροι καὶ στακτόχροες ὀφθαλμοὶ του τῶ ἔδιδον ὁμοιότητά τινα πρὸς τὸν Ραβελαιΐ· ἀλλ' ὅ,τι ἐχαρακτήριζε πρὸ πάντων τὴν φυσιογνωμίαν του, ἦτο σπανία τις ἔκφρασις εἰλικρινείας, ἀγαθότητος, τόλμης καὶ ἀθώως φιλεμπαικτικότητος.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἄρχεται ἡ διήγησις αὕτη, ὁ πᾶτερ Γριφὼν, ὄρθιος ἰστάμενος εἰς τὸ ὄπισθεν τοῦ πλοίου, συνωμίλει μετὰ τοῦ πλοίαρχου Δανιὴλ· ἐκ τῆς εὐκολίας δὲ μεθ' ἧς ἐτήρει τὴν ἰσορροπίαν του ἐπὶ τοῦ ἐπὶ τῶν κυμάτων κυλιόμενου ἐκείνου πλοίου, ἐφένετο ὅτι ὁ ἱερεὺς ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἦτο ἐξησκημένος εἰς τὰ τῆς θαλάσσης.

Ὁ πλοίαρχος Δανιὴλ ἦτο παλαιὸς λύκος τῆς θαλάσσης· ἅμα ἀπεμακρύνετο τῆς παραλίης ἐγκατέλειπε τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου του εἰς τὸν πλωράτην ἢ εἰς τὸν ὑποπλοίαρχον καὶ ἐμέθυε πᾶσαν ἑσπέραν. Συνεχῶς μετὰ ζῦ Ραχέλης καὶ Μαρτινικῆς ταξειδεύων, εἶχεν ἐξ Ἀμερικῆς φέροι τὸν πᾶτερ Γριφὼν, ὥστε οὗτος συνειθισμένος εἰς τὴν φιλοποσίαν τοῦ πλοίαρχου, ἠγρύπνει ἐπὶ τῶν τοῦ πλοίου, διότι, καὶ τοι μὴ ἔχων τὴν ναυτικὴν ἐπιστήμην τοῦ πᾶτερ Φουρνιὲ καὶ ἄλλων συναδέλφων του κληρικῶν, ἐκέκτητο ὁμως ἀκούσας θεωρητικᾶς ἐν τῇ θαλάσσει γνώσεως· διότι πολλάκις ὁ ἱερεὺς αὗτος εἶχε διέλθει τὸ μετὰ ζῦ Μαρτινικῆς καὶ Ἀγίου Δομίγγου πέλαγος καὶ τὸ μετὰ ζῦ τῆς ἠπειροῦ ἐπὶ πλοίων καταδρομικῶν, τὰ ὁποῖα ἐξέβαλλον πάντοτε τὸ δέκατον τῶν λειῶν αὐτῶν διὰ τὰς ἐκκλησίας τῶν Ἀντιλλῶν.

Ἡ νύξ ἐπλησίαζεν, ὁ δὲ πᾶτερ Γριφὼν ἔπνευ μεθ' ἠδονῆς τὴν ὄσμην τοῦ δείπνου ὑπερ ἠτοίμαζον εἰς τὴν πύραν. Ἐπὶ τέλους ὁ ὑπηρέτης τοῦ πλοίαρχου ἦλθε νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς ἐπιβάτας, ὅτι τὸ τραπέζιον ἦτο ἐτοιμον, δύο δ' ἢ τρεῖς μόλις ἀντιστάντες εἰς τὴν ναυτίασιν εἶχον σπεύσει εἰς τὴν πρόβακλιν του.

Ὁ πᾶτερ Γριφὼν ἠλόγησε τὰ ἐδέσματα, μόλις δ' ἐκάθησαν, ὅτε ἀνοιχθεῖσθαι τῆς θύρας, ἠκούσθησαν οἱ ἐπόμενοι λόγοι ἀπαγγεληθέντες διὰ γασκονικῆς προφορᾶς.

— Πιστεύω δὲ, κύρ πλοίαρχε, ὅτι θὰ ὑπέρχη

κάμμια μικρὰ θέσις διὰ τὸν ἱππότην Κρουστιλλάκ.

Ὅλοι οἱ συνδαιτυμόνες ἔστρεψαν περιέργως καὶ ἔπειτα ἐζήτησαν νὰ ἀναγνώσωσιν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ πλοίαρχου τὴν ἐξηγήσιν τῆς παραδόξου ταύτης ἐμφανίσεως· ἀλλὰ καὶ ὁ πλοίαρχος ἔμενε κεχηνῶς, παρατηρῶν τὸν νέον ξένον του μὲ ἦθος ἐκπλήξεως.

— Μπα! καὶ ποῖος εἴσθε; Δὲν σᾶς γνωρίζω. Ἀπὸ ποῦ διάβολον ἤλθατε, κύριε; ἀνέκραξε τέλος.

— Ἄν ἠρχόμην ἀπὸ τὸν διάβολον, ὁ καλὸς αὐτὸς πατήρ. . . καὶ ὁ Γασκῶνος ἠσπᾶσθη τὴν χεῖρα τοῦ πᾶτερ Γριφὼν, ὁ καλὸς αὐτὸς πατήρ θὰ μ' ἔστειλε γρήγορα ὀπίσω, λέγων μοι. Ἵπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ.

— Ἄλλ' ἀπὸ ποῦ ἔρχεσθε, κύριε; ἀνέκραζεν ὁ πλοίαρχος ἀπορῶν διὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν φαιδρότητα τοῦ ἀπροσδοκίτου αὐτοῦ ξένου. Οὕτω δὲν παρουσιάζεται κανεὶς εἰς ἓν πλοῖον. . . Σεῖς δὲν εἴσθε ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἐπιβατῶν μου. . . Ἐπέσατε λοιπὸν ἀπὸ τὸν Οὐρανόν; . . .

— Πρὸ ὀλίγου ἦλθα ἀπὸ τὸν διάβολον, τώρα ἦλθα ἀπὸ τὸν οὐρανόν! Μὰ τὴν πίστιν μου, κύρ πλοίαρχε, οὔτε θεοὶ, οὔτε διάβολοι εἶνε οἱ πρόγονοί μου. . . Ἐγώ. . .

— Δὲν πρόκειται τώρα δι' αὐτὸ, ἐφώνησεν ὁ πλοίαρχος· ἀλλ' ἀποκριθτέ μοι πῶς εἴσθε ἐδῶ; Ὁ ἱππότης ἔλαβεν ἦθος μεγαλοπρεπές.

— Θὰ ἤμην ἀνάξιος ἀπόγονος τῆς εὐγενοῦς οἰκογενείας τῶν Κρουστιλλάκ, μῆς τῶν ἀρχαιοτέρων οἰκογενειῶν τῆς Γουιάννης, ἂν ἐδίσταζα τὸ παραμικρὸν νὰ εὐχαριστήσω τὴν νόμιμον περιέργειαν τοῦ ἐκλάμπρου κυρίου πλοίαρχου.

— Τέλος πάντων! θὰ μᾶς κάμης αὐτὴν τὴν χάριν, εἶπεν ὁ πλοίαρχος.

— Μὴ λέγετε ὅτι αὐτὸ εἶνε χάρις, πλοίαρχε, ἀλλ' εἶπατε ὅτι εἶνε δίκαιον. Πίπτω εἰς τὸ πλοῖόν σας ὡς βόμβα, θαυμάζετε . . . αὐτὸ εἶνε φυσικώτατον. Μ' ἐρωτᾶτε πῶς ἐπεβίβασθην, αὐτὸ εἶνε δικαίωμά σας. Θὰ σᾶς ἀποκριθῶ, καὶ αὐτὸ εἶνε χρέος μου. Καὶ ὅταν εὐχαριστηθῆτε καθ' ὀλοκληρίαν ἀπὸ τὰς ἐξηγήσεις μου, θὰ μοὶ τεινῆτε τὴν χεῖρα, λέγοντες «Πολὺ καλὰ, ἱππότα, κάθησε μαζί μου εἰς τὴν τραπέζαν.» Ἐγὼ δὲ θὰ σᾶς ἀποκριθῶ. — «Πλοίαρχε, δὲν ἀνοῦμαι, διότι ἀποθνήσκω τῆς πείνης. Εὐλόγημένη ἔστω ἡ προσφορά σου.» Καὶ ἀφοῦ εἶπω αὐτὰ θὰ εἰσδύσω μετὰ ζῦ τῶν δύο αὐτῶν εὐγενῶν κυρίων, θὰ γεί-

νω μικρός, μικρούτσικος διὰ τὰ μὴ τοὺς στενοχωρῶ, τούναντίον μάλιστα, ἐπειδὴ τὸ κύλισμα τοῦ πλοίου εἶνε σφοδρότατον. . .

Καὶ ταῦτα λέγων ἐξετέλεσε κατὰ γράμμα τὸν λόγον του. Ὁφελούμενος ἐκ τῆς γενικῆς ἐκπλήξεως, ἐτοποθετήθη μεταξύ δύο συνδακτυμῶνων, καὶ εὐρέθη μετ' οὐ πολὺ ἐφωδιασμένος μὲ τὸ ποτήριον τοῦ ἑνὸς, μὲν τὴν ὀθωνὴν τοῦ ἑτέρου, μὲ τὴν περόνην ἑνὸς τρίτου, τῶν γειτόνων του ἀπορύντων ἐπὶ τοῖς γενομένοις.

Ὅλα ταῦτα ἐξετελέσθησαν μετὰ τὸσαύτης ταχύτητος, ἀδιαφορίας, ἀταραξίας καὶ τόλμης, ὥστε οἱ συνδακτυμῶνες τοῦ ἐκλάμπρου πλοιοάρχου καὶ ὁ ἐκλάμπρος πλοιοάρχος αὐτὸς δὲν ἔπραξεν ἄλλο εἰμὴ νὰ ρίψῃ βλέμμα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον περιέρχον καὶ ὀχυμαστικὸν ἐπὶ τοῦ ἱππότητος Κρουστιλλάκ.

Ὁ τυχοδιώκτης οὗτος ἔφερεν ὑπερηφάνως παιδιὸν ἱμάτιον ἐξ ὑφάσματος ἄλλοτε πρασίνου, ἀλλὰ τότε κυανο-κιτρινοχρόου· τὰ ἐμβαλωμένα ὑποδήματά του ἦσαν τοῦ αὐτοῦ χρώματος, αἱ κνημίδες του ἄλλοτε πορφυροχρόοι, εἶχον τότε χρώμα βόδου ἀνοικτοῦ, καὶ εἰς τινὰ μέρη ἦσαν ὑπεβραμμένα μὲ λευκὸν βάμβακον· ἀρχαῖος τελαμὼν κοκοσημένος μὲ κοσμήματα ἐκ ψευδοχρύσου, ὁ ὁποῖος εἶχε χρώμα ὀρειχάλκου πλέον, συνεῖχε μακρὸν ξίφος ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ ἱππότης ἐστηρίζετο εἰσελθὼν μὲ ὕψος στρατάρχου. Ὁ κ. Κρουστιλλάκ ἦτον ἄνθρωπος ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ ὑπερμέτρου ἰσχύος, ἐφαίνετο δὲ ἡλικιωμένος ἀπὸ τριάκοντα ἕξ μέχρι τεσσαράκοντα ἐτῶν, ἡ κόμη του καὶ αἱ ὄφρες του εἶχον χρῶμα ἰάσπιδος, τὸ πρόσωπόν του ἦτον ὀσάδες, φαιόχρουν καὶ κοῖλον. Εἶχε μακρὰν ρίνα, μικροὺς ὀφθαλμοὺς ἐκτάκτου ζωηρότητος καὶ στόμα ὑπερμέγεθες· ἐνὶ λόγῳ ἡ φυσιογνωμία του ἐδείκνυε προπέτειαν μεγάλην καὶ ματαιοφροσύνην ἀνυπόφορον.

Ὁ κ. Κρουστιλλάκ εἶχε περὶ αὐτοῦ μυθώδη πεποιθήσιν, ἐξ ἐκείνων αἰτινες ἀπαντῶνται παρὰ τοῖς μεσημβρινοῖς. Ἐτυφλοῦτο τοσοῦτον περὶ τῆς ἀξίας του καὶ περὶ τῶν φυσικῶν χαρίτων του, ὥστε δὲν ἐνόμιζε γυναίκα·ς ἰκανὰς νὰ τῷ ἀντισησῶσιν, ὁ δὲ κατάλογος τῶν πικνοσιδῶν αὐτοῦ ἠριθμῶν ἦτο ἀπεριόριστος. Ἄν τὰ παχυλώτερα ψεῦδη τῷ ἦσαν ἐφικτὰ, εἶχεν ὅμως καὶ ἀληθῆ γενναῖότητα καὶ τινὰ εὐγένειαν χαρακτῆρος. Ἡ φυσικὴ δ' αὐτῆ ἀνδρία του ἠνωμένη μὲ τὴν τυφλὴν πρὸς ἑαυτὸν πεποιθήσιν του, τὸν ὤθουν ἐνίοτε εἰς τὸ

μέσον τῶν δυσχερεστέρων θέσεων, ἐκ τῶν ὁποῖων ἐξήρχετο πάντοτε τολμηρῶς, διότι ἂν ἦτο τυχοδιώκτης καὶ ψεύστης ὡς Γασκῶν, ἦτο ὅμως ἰσχυρογνώμων καὶ σιδηροκέφαλος ὡς Βρετανός.

Ἔως τότε ἡ ζωὴ του ἦτο σχεδὸν ὁμοία πρὸς τὴν τῶν ἐν Βοημία λοιπῶν συναδέλφων του. Πρωτότοκος υἱὸς πτωχῆς Γασκωνικῆς οἰκογενείας, ἀμφιβόλου εὐγενείας μετέβη ὅπως ἐπιδιδῶν τὴν εἰς Παρισίους· ἀλληλοδιαδόχως δὲ γινόμενος ἐπιστάτης μιᾶς εταιρίας ἐπὶ τῶν ἀπωλοδότην τέκνων, ὑπηρέτης τῆς ἀκαδημίας, καπνοδοχοκαθαριστῆς, μάγειρος, δικνομεὺς σατυρῶν καὶ ἐφημερίδων τῆς ὀλλανδίας, πολλάκις ἐπαρουσιάσθη ὡς διαμαρτυρούμενος, προτιθέμενος δὴθεν νὰ ἐγκλωπωθῆ τὴν καθολικὴν θρησκείαν διὰ νὰ λάβῃ τὰ πενήτηκοντα σκούδα τὰ ὁποῖα ὁ Κ. Πελισσὸν ἐπλήρωνεν εἰς πάντα νεόφυτον ἐκ τοῦ ταμείου τῶν κατηχουμένων. Ἀνακαλυφθεῖσης τῆς ἀπάτης αὐτοῦ κατεδικάσθη εἰς μαστίγωσιν καὶ εἰς εἰρκτὴν, καὶ τὴν μὲν μαστίγωσιν ὑπέστη, τὴν δὲ εἰρκτὴν ἀπέφυγε.

Τὰ διατάγματα περὶ μονομαχιῶν ἦσαν τότε αὐστηρότατα· μιᾶ λοιπὸν τῶν ἡμερῶν ὁ ἱππότης ἀπῆντησε κατὰ τὴν ὁδὸν περιφημῶν τινὰ σπαθιστῆν ὀνομαζόμενον Φοντενεὴν. Ὁ σπαθοκρούστης οὗτος ἐλθὼν κατ' ἐπάνω τοῦ τυχοδιώκτου τὸν ὤθησεν εἰπὼν — Στάσου, εἶμαι Φοντενεὴς ὁ Σπαθοκρούστης. — « Καὶ ἐγὼ εἶμαι Κρουστιλλάκ ὁ Κανονοκρούστης » ἀπήντησεν ὁ Γασκόνος. Μονομαχίας ἐπελθούσης, ὁ Φοντενεὴς ἐφονεύθη καὶ ὁ Κρουστιλλάκ ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ὅπως ἀπαλλαγῆ τῶν καταδιώξεων.

Ὁ ἱππότης ἔτυχε πολλάκις ν' ἀκούσῃ περὶ τῶν ἀπιστεῦτων περιουσιῶν, αἰτινες ἐπιτυγχάνονται εἰς τὰς νήσους· ἀνεχώρησε λοιπὸν εἰς Ροσέλλην, ἐλπίζων νὰ εὕρῃ πλοῖόν τι ὅπως ἐκείθεν μεταβῆ εἰς Ἀμερικὴν. Ἐταξίδευσεν ὁτὲ μὲν πεζός, ὁτὲ δὲ ἐπὶ ἵππων ἐπιστροφόντων, καὶ ἄλλοτε εἰς ἀμάξιον. Ἐλθὼν δὲ εἰς Ροσέλλην, ὄφειλεν οὐχὶ μόνον νὰ πληρώσῃ τὰ διόδια εἰς τὸ πλοῖον, ἀλλὰ νὰ ἐπιτύχῃ παρὰ τοῦ λιμενάρχου τὴν ἄδειαν ὅπως ἀπέλθῃ εἰς Ἀντίλλας· τὰ δύο ταῦτα πράγματα ἦσαν ἐξίσου δύσκολα, διότι οἱ ἐκπατριστοὶ τῶν διαμαρτυρομένων τοὺς ὁποῖους ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' ἤθελε νὰ ἐμποδίσῃ καθίστων τὴν ἀτυνομίαν τῶν λιμένων λίαν αὐστηρὰν καὶ τὸ ταξίδιον τῆς Μαρτινικῆς ἀπῆρτε δαπάνην ὀκτακοσίων ἢ ἑνεακοσίων λιτρῶν.

Φθάσας εἰς Ροσέλλην μὲ δέκα σκούδα εἰς τὸ

θυλακίον του, και φέρων ὑπὸ μάλῃν τὰ ὀλίγα του ἐπιπλα, τὴν δὲ μακρὰν σπάθην του εἰς τὴν πλευρὰν, κατέλυσεν εἰς ἄθλιόν τι καπηλεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐφοίτων οἱ ναῦται. Ἐκεῖ ἔμαθεν ὅτι πλοῖόν τι ὀνόματι Λικόρνη ἠτοιμάζετο νὰ ἀποπλεύσῃ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

Δύο ἐκ τῶν ἀνθρώπων τοῦ πλοίου τούτου διητῶντο εἰς τὸ αὐτὸ καπηλεῖον, τὸ ὁποῖον ὁ ἱππότης ἐξελέξατο ὡς κέντρον τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ· εἶνε δὲ μακρὸν νὰ διηγηθῶμεν διὰ τίνων ψευδῶν και δόλων, διὰ τίνων μυθωδῶν ὑποσχέσεων, διὰ τίνων συνδυασμῶν ἐπέτυχε νὰ ἐμπνεύσῃ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ ἑαυτοῦ, εἰς ἓνα τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ὅστις χρεός εἶχε νὰ πληροῖ ὕδατος τὰ βαρέλια τοῦ πλοίου και ἐπισκαυάζῃ αὐτὰ, ὥστε τὸν ἔπεισε νὰ τὸν ἐπιβιβάσῃ εἰς τὸ πλοῖον ἐντὸς ἐνὸς κενοῦ βαρελίου.

Κατὰ τὴν τάξιν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ ἐπιστάτου και οἱ ὑπάλληλοι τοῦ ναυαρχείου ἐπεσκέφθησαν λεπτομερέστατα τὸ πλοῖον, καθ' ἣν στιγμὴν ἀνεχώρει διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν ὅτι οὐδεὶς ἐπέβαιεν αὐτοῦ. Ὁ ἱππότης ἔμεινεν εἰς τὸ βάθος τοῦ βαρελίου του ἐν τῇ σειρᾷ τῶν λοιπῶν βαρελίων, και διέφυγεν οὕτω τὰς λεπτομερεῖς ἐρεύνας τῶν ὑπαλλήλων, ἡ δὲ καρδιά του ἠγαλλίασεν ὅταν ἠσθάθη τὸ πλοῖον ἀνχωροῦν, και ἐπερίμεινεν ὥρας τινὰς πρὶν τολμήσῃ νὰ φανῇ, διότι ἐγνώριζεν ὅτι εἰς τὸ πέλαγος πλέον ὅταν ἦτον, ὁ πλοίαρχος δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν ἀποβιβάσῃ. Ἦτο δὲ συμπρωνημένον μεταξὺ αὐτοῦ και τοῦ βαρελοποιῦ νὰ μὴ εἴπῃ εἰς οὐδένα διὰ τίνος μέσου εἰσῆχθη εἰς τὸ πλοῖον.

Ἀνθρώπος ἦττον θρασύς τοῦ τυχοδιώκτου ἡμῶν ἤθελε μείνει κεκρυμμένος μεταξὺ τῶν ναυτῶν, περιμένων μετ' ἀνηυχίας τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ πλοίαρχος Δανιὴλ ἤθελεν ἀνακαλύψει τὴν δολίαν αὐτοῦ ἀπόδρασιν, ἀλλ' ὁ Κρουστιλλάκ τούτωντιον ἔτρεξε πρῶτος πρὸς τὸν πλοίαρχον, προτιμῶν τὴν τράπεζαν αὐτοῦ ἀπὸ τὸ σισσίτιον τῶν ναυτῶν, και ὡν βέβαιος ὅτι θέλει γείνει δεκτὸς εἶτε ἐκουσίως εἶτε ἀκουσίως εἰς αὐτήν. Καὶ ἡ τόλμη αὐτοῦ ἐπέτυχε.

Τοιοῦτος ἦτο ὁ ἀπροσδόκητος ξένος ἐπὶ τοῦ ὁποίου οἱ συνδικτυμένοι τῆς Λικόρνης ἐρρίπτον βλέμματα περιέργα.

B.

Ἡ Δάμια.

— Λοιπὸν, κύριε, ἐξηγήθητέ μας πῶς εὐρέ-

θητε ἐδῶ! ἀνέκραξεν ὁ πλοίαρχος τῆς Λικόρνης, ἀνυπόμονος νὰ μάθῃ τὸ μυστήριον τοῦ Γασκόου, διὰ νὰ τὸν ἀποπέμψῃ τῆς τραπέζης.

Ὁ ἱππότης Κρουστιλλάκ ἐπλήρωσε μέγα ποτήριον οἴνου, ἠγέρθη και εἶπε γεγонуῖα τῇ φωνῇ.

— Προτείνω ἐν πρώτοις εἰς τὴν ἔκλαμπρον συντροφίαν νὰ πῶμεν εἰς ὑγίαν λίαν προσφιλῇ ἡμῖν, εἰς ὑγίαν τοῦ ἐνδόξου μονάρχου μας, Λουδοβίκου τοῦ Μεγάλου, τοῦ πλέον ἀξιεστάτου τῶν ἡγεμόνων.

Κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους τοῦ δεσποτισμοῦ ἦτον κακὸν, κινδυνῶδες μάλιστα, εἰς τὸν πλοίαρχον νὰ δεχθῇ ψυχρῶς τὴν πρότασιν τοῦ ἱππότου. Ὁ πλοίαρχος Δανιὴλ λοιπὸν και κατὰ τὸ παράδειγμά του οἱ ἐπιβάται ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν πρόσκλησίν του, και ὅλοι ἐπανελάβον μιᾷ φωνῇ

— Εἰς τὴν ὑγίαν τοῦ βασιλέως, εἰς τὴν ὑγίαν Λουδοβίκου τοῦ Μεγάλου!

Εἰς μόνος συνδακτημῶν ἔμεινε σιωπηλός, ὁ πλησίον τοῦ ἱππότου καθήμενος. Ὁ Κρουστιλλάκ τὸν παρετήρησε συσπῶν τὰς ὀφρῦς.

— Πῶς, κύριε, δὲν εἴσθε ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους; τῷ εἶπεν. Εἴσθε ἐχθρὸς τοῦ ἡγαπημένου βασιλέως μας;

— Διόλου, διόλου, κύριε, ἀγαπῶ και σέβομαι τὸν βασιλέα μας· ἀλλὰ πῶς νὰ πῶ ἀφοῦ σεῖς ἐπήρατε τὸ ποτήριόν μου; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος δειλῶς πῶς.

— Καὶ διὰ τῶσον μικρὰν αἰτίαν ἐκτίθεσθε νὰ φανῆτε κακὸς Γάλλος; ἀνέκραξεν ὁ ἱππότης ὑψῶν τοὺς ὤμους. Διάβολε! λείπουν ποτήρια ἀπ' ἐδῶ. Ἰπηρετά! ὑπηρετά, φέρε ἐν ποτήριον τῆς εὐγενείας του. Ἀγαπητέ μου φίλε, ἰδοῦ. Τόρα ὄρθιος και ἄς ἐπαναλάβωμεν τὴν πρόποσιν. « Εἰς ὑγίαν τοῦ βασιλέως, τοῦ μεγάλου βασιλέως μας! »

Τοῦ ποτηρίου κενωθέντος, πάντες ἐκάθησαν· ὁ δὲ ἱππότης ὠφελήθη τοῦ κινήματος τούτου διὰ νὰ διατάξῃ νὰ δοθῇ ἐν τρυβλίον και μία περόνη εἰς τὸν γείτονά του. Μετὰ ταῦτα ἐσκυεπάζων ἐν ἀγγεῖον τεθειμένον πρὸ αὐτοῦ, εἶπε πρὸς τὸν Γριφὸν ἀπευθυνόμενος.

— Πάτερ μου, δύναμαι νὰ σὰς προσφέρω ἀπὸ αὐτὰς τὰς κεκαρυκευμένας περιστεράς;

— Διάβολε! ἀνέκραξε προσβληθεὶς ὁ πλοίαρχος ἐκ τῆς μεγίστης τοῦ ἱππότου εὐγενείας, διατάττετε ἐδῶ ὡς νὰ ἦσθε εἰς τὸν οἶκόν σας.

Ἐκεῖνος δὲ διακόψας τὸν πλοίαρχον τῷ εἶπε μετὰ σοβαρότητος.

— Πλοίαρχε, γνωρίζω νὰ ἀποδώσω εἰς ἕκαστον

ὅ,τι τῷ ἀνήκει. Ὁ κληρὸς εἶνε ἡ πρώτη τάξις τοῦ κράτους, πρῶτον λοιπὸν ὡς χριστιανὸς προσφέρων κατὰ πρῶτον εἰς τὴν σεβασμιότητά του ἐδῶ. Περιπλέον δὲ δρᾶττομαι τῆς εὐκαιρίας νὰ προσφέρω φόρον σεβασμοῦ, ἐν τῷ ἱερῷ προσώπῳ τῆς σεβασμιότητός του, εἰς τὰς εὐγγελικὰς ἀρετὰς αἰτινες διακρίνουσι καὶ θὰ διακρίνωσι πάντοτε τὴν ἐκκλησίαν μας.

Καὶ ταῦτ' αἰπὼν προσέφερεν ἐκ τοῦ φαγητοῦ εἰς τὸν πάτερ Γριφόν.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης κατέστη δύσκολον εἰς τὸν πλοίαρχον νὰ διώξῃ τῆς τραπέζης τὸν τυχοδιώκτην· δὲν ἐδυνήθη λοιπὸν ν' ἀποφύγῃ τὸ νὰ συμπῆ μετ' αὐτοῦ, οὔτε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ προσφέρῃ εἰς τοὺς συνδαιτυμόνας τὰ φαγητὰ· ἐν τούτοις ἐξηκολούθησε τὰς ἐρωτήσεις του.

— Παραδέχομαι, κύριε, ὅτι εἶσθε καλὸς εὐγενῆς, καλὸς χριστιανὸς, ὅτι ἀγαπᾶτε τὸν βασιλέα, ὡς τὸν ἀγαπῶμεν καὶ ὅλοι ἡμεῖς· ὅλα αὐτὰ εἶνε πολὺ καλὰ· ἀλλὰ σὰς παρκαλῶ νὰ μοι εἴπητε, πῶς διάβολον εὗρήθητε ἐδῶ ὥστε νὰ συμπάγωμεν μαζί;

— Πάτερ μου, ἀνέκραξεν ὁ ἱππότης, σὰς προκαλῶ μάρτυρα, καθὼς καὶ ὅλην τὴν ἔντιμον συντροφίαν.

— Μάρτυρα εἰσῆτι; ἠρώτησεν ὁ πάτερ Γριφόν.

— Εἰς ὅ,τι εἶπεν ὁ πλοίαρχος.

— Πῶς; Καὶ τί εἶπον ἐγώ; ἠρώτησεν ὁ Δανιήλ.

— Πλοίαρχε, εἶπατε, ἀνεγνωρίσατε, διεκνήρυξατε ἐνώπιον τῆς συντροφίας ὅτι εἶμαι καλὸς εὐγενῆς.

— Τὸ εἶπα βέβαια, ἀλλὰ...

— Ὅτι εἶμαι καλὸς χριστιανός.

— Ναί, ἀλλὰ...

— Ὅτι ἀγαπῶ τὸν βασιλέα.

— Μάλιστα, ἀφοῦ...

— Λοιπὸν, ὑπέλαβεν ὁ ἱππότης, προσκαλῶ ἐκ νέου μάρτυρα τὴν ἔντιμον συντροφίαν. Ὅταν κἀνεὶς ἦνε καλὸς χριστιανός, ὅταν ἦνε καλὸς εὐγενῆς, ὅταν ἀγαπᾶ τὸν βασιλέα του, τί ἄλλο θέλετε περισσότερον; Πάτερ μου ἐπιθυμεῖτε νὰ σὰς προσφέρω ἐκ τοῦ φαγητοῦ τούτου;

— Εὐχαρίστας τέκνον μου, διότι εἰς τὸ ταξίδιον ἀνοίγει ἡ ἀρεξίς μου.

— Χαίρω, πάτερ μου, διὰ τὴν συνήθειάν σας αὐτὴν, διότι καὶ ἐγὼ δὲν πάσχω ποτὲ ἀπὸ ἄλλο τίποτε πέραξ ἀπὸ πείναν.

— Λοιπὸν, τέκνον μου, ἐπειδὴ ὁ ἀγαθὸς μάς πλοίαρχος σὰς εὐχαριστεῖ τὴν πείναν, καὶ ἐπειδὴ

εἶσθε καλὸς χριστιανός, καλὸς εὐγενῆς καὶ περιπαθῶς ἀφοσιωμένος εἰς τὸν πολυαγαπήτον βασιλέα μας, οφείλατε νὰ λύσητε τὴν ἀπορίαν τοῦ κυρίου Δανιήλ περὶ τῆς ἐκτάκτου ἐν τῷ πλοίῳ διατριβῆς σας.

— Δυστυχῶς αὐτὸ εἶνε πρᾶγμα ἀδύνατον, πάτερ μου.

— Πῶς! ἀδύνατον; ἀνέκραξεν ὁ πλοίαρχος ὀργισθείς.

Ἄ ἱππότης ἔλαβεν ἤθος πανηγυρικῆς ἐπιδείξεως, καὶ ἀπεκρίθη δεικνύων τὸν πάτερ Γριφόν.

— Ἡ σεβασμιότης του δύναται μόνη νὰ ἀκούσῃ τὴν ἐξομολόγησίν μου καὶ τὴν ὁμολογίαν μου, διότι τοῦτο δὲν ἀφορᾷ μόνον ἐμὲ, ἀλλ' εἶνε μυστικὸν σπουδαῖον, σπουδαιότατον, προσέθηκεν ὑψῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν μετὰ συντριβῆς.

— Καὶ ἐγώ, δύναμαι νὰ σὰς ἀναγκάσω νὰ ὀμιλήσητε, ἀνέκραξεν ὁ πλοίαρχος, ἀφοῦ σὰς δέσω δύο σφαίρας εἰς τοὺς πόδας καὶ σὰς ἱππεύσω ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ, μέχρις οὔ εἴπητε τὴν ἀλήθειαν.

— Πλοίαρχε, ὑπέλαβεν ὁ ἱππότης μετὰ μεγίστης γαλήνης, οὐδέποτε ὑπέφερα ἀπειλὴν, ῥιπήν ὀφθαλμοῦ, χειρονομίαν, σημεῖον, νεῦμα, ὁποιοδήποτε τέλος πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον μοὶ ἐφάνη ἀπειλητικὸν καὶ ὑβριστικόν· ἀλλ' εἶσθε βασιλεὺς εἰς τὸ πλοῖόν σας, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι εἰς τὸ βασίλειόν σας, κηρύττομαι ὑπὸ ἡκού σας. Μὲ παρεδέχθητε εἰς τὴν τράπεζάν σας καὶ θὰ πασχίσω νὰ ἦμαι πάντοτε ἄξιος τῆς τιμῆς ταύτης· ἐν τούτοις δὲν εἶνε εὐλογον νὰ μοὶ ἐπιβῆλητε ἀυθαίρετως μίαν ποινήν. Καὶ πάλιν ὅμως θὰ τὴν ὑποφέρω, ἐὰν ὁ σεβασμιώτατος ἐδῶ, τὸ στήριγμα τοῦ ἀσθενοῦς κατὰ τοῦ ἰσχυροῦ, δὲν ἐπεμβῆ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἀπεκρίθη ταπεινῶς ὁ ἱππότης.

Ἡ θέσις τοῦ πλοίαρχου κατέστη δυσχερῆς, διότι ὁ πάτερ Γριφὸν ἠναγκάσθη νὰ εἴπῃ λόγους τιὰς ὑπὲρ τοῦ τυχοδιώκτου, ὅστις ἐτίθετο ἀπροσδοκῆτως ὑπὸ τὴν προστασίαν του, καὶ ὅστις ὑπέσχετο νὰ ἀποκαλύψῃ ὑπὸ τὴν σφραγίδα τῆς ἐξομολογήσεως τὸ μυστήριον τῆς ἐπὶ τῆς Λιχόρνῆς διατριβῆς του.

Ἡ ὀργὴ τοῦ πλοίαρχου ἐπραῦνθη ὀλίγον, ὁ δὲ ἱππότης ἀπὸ κάλακος κατέσσει ἀστείος. Ἐκαμὲ πᾶν ὅ,τι ἠδύνατο ὅπως διασκεδάσῃ τοὺς συνδαιτυμόνας του, ἔθηκε τὰ μαχαίρια ἐν ἰσοβροπία ἐπὶ τῆς ῥινόσ του, κατεσκεύασε πυραμίδας ἐκ ποτηρίων καὶ φιαλῶν μετὰ ἀξιοθαυμάστου ἐπιτηδειότητος, ἔψαλεν ἀστεῖα ἄσματα, ἐμμήθη

τὴν φωνὴν διαφόρων πτηνῶν καὶ ζῶων· τέλος δὲ Κρουστιλλάκ ἐπέτυχε τοσοῦτον νὰ δελεάσῃ τὸν πλοίαρχον τῆς Δικόρνης, ὅτις ἄλλως τε δὲν ἦτο τόσοσιν δύσκολος εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν διασκεδάσεων αὐτοῦ, ὥστε μετὰ τὸ τέλος τοῦ δείπνου ἐκεῖνος κτυπῶν τὸν ὄμον τοῦ Γασκόνος τῷ εἶπε,

— Τέλος πάντων, εὐρίσκεσθε εἰς τὸ πλοῖόν μου, τὸ πρᾶγμα εἶναι τετελεσμένον καὶ ἀνεπανόρθωτον. Καθὼ δὲ σύντροφον εὐχάριστον, θέλω νὰ σὰς ἔχω πάντοτε εἰς τὴν τράπεζάν μου καὶ θὰ εὐρεθῇ κἀμμικὴ κλίνη καὶ διὰ σὰς.

Ὁ ἱππότης διεχύθη εἰς εὐχαριστίας καὶ εἰς διαμαρτυρήσεις εὐγνωμοσύνης, μετέβη εἰς τὸν κοιτώνισκον τὸν ὁποῖον τῷ ἔδωκαν καὶ ἐκοιμήθη ὑπὸν βαθὸν, καθόσον εἶχε ἐξασφαλίσαι τὸ κατὰ τὸν πλοῦν μέλλον του, καίτοι εἶχε ταπεινωθῆ ἐπ' ὀλίγον, ὥστε νὰ ἀνεχθῆ τὰς ἀπειλὰς τοῦ πλοίαρχου καὶ καταντήσῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ γελωτοποιοῦ, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐνοίαν αὐτοῦ.

Ὁ ἱππότης ἐσκέπτετο παραδόξως περὶ τῶν ἀποικιῶν ἀκούσας νὰ ἐγκωμιάζωσι τοσοῦτον τὴν φιλοξενίαν τῶν ἀποικῶν ὅτινες, ἔλεγον, ἐθεωροῦντο λίαν εὐτυχεῖς ὅταν ἐκράτουν εἰς τοὺς οἴκους των ἐπὶ μῆνας ὀλοκλήρους τοὺς Εὐρωπαϊοὺς, τοὺς ἐρχομένους νὰ τοὺς ἐπισκεφθῶσιν ἕκαμε τὴν ἐπομένην ἀπλουστάτην στατιστικὴν.

« Ὑπάρχουσι σχεδὸν πεντήκοντα ἢ ἐξήκοντα πλούσιοι οἴκοι εἰς Μάρτινικὴν καὶ Γουαδαλούπαν, οἱ κύριοι αὐτῶν, ὅτινες θὰ πλῆττωνται μέχρι θανάτου, βεβαίως μετὰ μεγίστης χαρᾶς θὰ ξενίζωσιν ἀνθρώπους πνευματώδεις, διασκεδαστικοὺς καὶ εὐθύμους. Ἐγὼ εἶμαι τοιοῦτος, ἄρα ἅμα φανῶ, θὰ γείνω δεκτὸς μετὰ πομπῆς καὶ παρατάξεως. Καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἔξ μῆνας θὰ ξενίζωμαι εἰς ἕκαστον οἶκον, ὑπάρχουσιν ἐξήκοντα τοιοῦτοι, ἄρα ἐξασφαλίζω τὴν εὐζωίαν μου ἐπὶ εἴκοσι πέντε ἕως τριάκοντα ἔτη. Ἄφ' ἑτέρου εἶμαι ἀξιαγάπητος, ἔχω ὅλα τὰ κοινωνικὰ προτερήματα, πῶς λοιπὸν δύναμαι νὰ μὴ πιστεύσω ὅτι αἱ πλούσιαι κληρονόμοι τῶν ἀποικιῶν θὰ ἦναι τόσοσιν τυφλαί, τόσοσιν μωραί, ὥστε νὰ μὴ ὠφελθῶσιν τῆς περιστάσεως καὶ ἀπολαύσωσιν τὸν ἀξιεραστότερον τῶν συζύγων, ἄφ' ὅσους ποτὲ νέα κόρη ἢ γήρα νεαρὰ ὠνευρήθησαν κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀυπνίας των; »

Τοιαῦται ἦσαν αἱ ἱλπίδες τοῦ ἱππότου καὶ ὀλομνεν ἰδεῖ ἂν αὐταὶ ἀπέβησαν κεναί.

Τὴν ἐπιούσαν τὸ πρωῒ, ὁ Κρουστιλλάκ ἐτήρησε τὴν ὑπόσχασίν του καὶ ἐξωμολογήθη εἰς τὸν πά-

τερ Γριφὸν, ἡ δὲ ἐξομολογήσις του μετὰ πολλὰς περιττολογίας ἦτο τοιαύτη τις. Εἶχε κατασπαταλήσει τὴν κληρονομίαν του καὶ φονεύσει ἕνα ἄνθρωπον εἰς μονομαχίαν· καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν νόμων καὶ ὧν ἄνευ πόρου ἀπεφάσιεν ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του νὰ ζητήσῃ τύχην εἰς τὰς νήσους· μὴ ἔχων δὲ πῶς νὰ πληρώσῃ τὸν ναῦλον ἐκίνησε τὴν συμπάθειαν τοῦ βαρελοποιοῦ, ὅστις τὸν εἰσήγαγε καὶ τὸν ἔκρυψε κατὰ πρῶτον ἐντὸς βαρελοῦ κενοῦ.

Ἡ μεγίστη τοῦ τοχοδιώκτου εἰλικρίνεια κατέστησε τὸν πάτερ Γριφὸν λίαν εὐνοϊκὸν πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ δὲν τῷ ἀπέκρυψεν ὅτι ἡ ἐλπίς τοῦ νὰ εὕρῃ τύχην εἰς τὰς ἀποικίας ἦτο κενή, διότι ἐκεῖ ἀπαιτεῖται νὰ μεταβῆ τις με κεφάλαια μεγάλα διὰ νὰ συστήσῃ μὲν μίση μικρὸν κατάστημα· τὸ κλίμα δὲ ἦτο νοσῶδες, οἱ κάτοικοι ἐδυσπίστουν μεγάλως πρὸς τοὺς ξένους καὶ αἱ παραδόσεις τῆς γενναίας φιλοξενίας ἦν κατέλιπον οἱ πρῶτοι ἄποικοι ὀλοσχερῶς ἐλησημονήθησαν, τόσοσιν ἕνεκα τοῦ ἐγωῖσμοῦ τῶν κατοίκων, ὅσων καὶ διὰ τὴν στενοχωρίαν, εἰς ἣν εὐρίσκοντο ἕνεκα τοῦ πρὸς τὴν Ἀγγλίαν πολέμου, ὅστις σπουδαίαν ἔφερε βλάβην εἰς τὰ συμφέροντά των. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ὁ πάτερ Γριφὸν συνεβούλευε τὸν ἱππότην νὰ δεχθῆ τὴν προσφορὰν τοῦ πλοίαρχου, ὅστις, τῷ ἐπρότεινε νὰ τὸν ἐπιναφέρῃ εἰς Ροσέλλην, ὅταν ἐπέστρεφεν ἐκ Μαρτινικῆς.

Κατὰ τὸν Γριφὸν, ὁ Κρουστιλλάκ ἐδύνατο νὰ εὕρῃ ἐν Γαλλίᾳ χιλίους πόρους τοὺς ὁποίους δὲν ἐδύνατο νὰ ἐλπίσῃ εἰς τὸν ἡμιβάρβαρον ἐκεῖνον τόπον, τῆς θέσεως τῶν Εὐρωπαϊῶν οὔσης ἐκεῖ τοιαύτης, ὥστε ποτὲ ἕνεκα τῆς ιδιότητός των ὡς λευκοί, δὲν ἐξήσκούεν ἐκεῖ ποταπὰ ἐπαγγέλματα. ἀλλὰ ταῦτα λέγων ἠγόνοι ὅτι ὁ ἐξομολογούμενός του ἐξεμεταλλεύθη τοσοῦτον τοὺς πόρους τῆς Γαλλίας, ὥστε ἠναγκάζετο νὰ ἐκπατρισθῆ. Εἴτινες περιστάσεις οὐδεὶς ἐδύνατο εὐκολώτερον νὰ ἀπατηθῆ τοῦ ἀγαθοῦ κληρικοῦ, διότι ὁ οἶκος του πρὸς τὴν δυστυχίαν ἀπήμβλυσε τὴν συνήθη ὀζυδέρκειάν του.

Ὁ παρελθὼν τοῦ ἱππότου Κρουστιλλάκ βίος δὲν τῷ ἐφάνετο ἄμεμπτος· ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο τόσοσιν ἀμέριμος, διὰ τὴν θέσιν του, τόσοσιν ἀδιάφορος διὰ τὸ μέλλον ὅπερ τὸν ἠπεῖλει, ὥστε ὁ πάτερ Γριφὸν ἔλαβε πρὸς αὐτὸν πλέον ἐνδιαφέρον ἴσως, πρὸ ὅ,τι ἤξιζε, καὶ τῷ ἐπρότεινε νὰ τὸν ξενίσῃ εἰς τὸν ἐφημερικὸν του οἶκον τῆς Μανκούβας, ἐνόσφῃ ἡ Δικόρνη θὰ ἔμενεν εἰς Μαρτινικῆς.

κῆν, τὸ ὅποιον ὁ Κρουστιλλὰκ ἐδέχθη, ἐνοσθεῖται, προθύμως.

Ἐν τούτοις ὁ καιρὸς παρήρηχτο, ὁ δὲ πλοίαρχος Δανιὴλ δὲν ἔπαυε θαυμάζων τὰ τεράστια προτερήματα τοῦ ἱππότου, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἀνεκάλυπτε καθ' ἑκάστην νέους θησαυρούς.

Ὁ Κρουστιλλὰκ μέχρι τέλους κατήντησε νὰ θέτῃ εἰς τὸ στόμα του κηρία ἀνημμένα καὶ νὰ καταπίνῃ καρφία· τὸ δὲ τελευταῖον τοῦτο μετέβαλε τὴν ἐκπληξιν τοῦ Δανιὴλ εἰς τοσοῦτον θαυμασμόν, ὥστε προσέφερεν εἰς τὸν Γασκόνον ἰσόβιον θέσιν ἐπὶ τοῦ πλοίου του, ἥρκει μόνον νὰ τὸν διασκεδάξῃ πάντοτε τοιοῦτοτρόπως κατὰ τὸν πλοῦν· καὶ τοῦτο οὐχὶ ἀλόγως, διότι εἰς τὴν θάλασσαν αἱ ὥραι φαίνονται μακρόταται, αἱ ἐλάχισται κατὰ συνέπειαν διασκεδάσεις εἶναι πολῦτιμοι, καὶ εὐτυχῆς εἶνε ὁ ἔχων πάντοτε ὑπὸ τὰς διαταγὰς του ἓν εἶδος τοιούτου γελωτοποιοῦ.

Ὁ ἱππότης ἐν τούτοις ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τῆς ἀδιαφορίας ἐκρυπτε θλιβεράς σκέψεις, διότι τὸ τέρμα τοῦ πλοῦς ἐπλησίαζεν, ἡ δὲ ὀμίλια τοῦ πάτερ Γριφῶν ἦτο πολὺ φρόνιμος, πολὺ εἰλικρινῆς, πολὺ δικαία, ὥστε ζωηρῶς ἐνετυπώθη εἰς τὸν τυχοδιώκτην, ὁ ὁποῖος ἠλπίζε νὰ ζήσῃ ἀνέτως δαπάνῃ τῶν ἀποίκων. Ἡ ψυχρότης, ἣν τῷ ἔδειξαν διάφοροι κάτοικοι, εὐρισκόμενοι μεταξὺ τῶν ἐπιβατῶν καὶ εἰς Μαρτινικὴν ἐπιστρέφοντες, κατέστρωψαν ἐπὶ τέλους πάσας αὐτοῦ τὰς ἐλπίδας. Μὲ ὅλα τὰ προτερήματα τὰ ὁποῖα ἀνέπτυσσε καὶ ἐφ' οἷς ἐκαυχᾶτο, οὐδεὶς τῶν ἀποίκων αὐτῶν ἤλθεν εἰς στενάς σχέσεις πρὸς τὸν ἱππότην, μ' ὅλον ὅτι αὐτὸς διαπρυσίως ἐκήρυξεν ὅτι σκοπεύει νὰ κάμῃ σπουδαίας ἐν τῇ νήσῳ ἐπιχειρήσεις.

Τὸ τέλος τοῦ ταξιδίου ἐφθασε καὶ αἱ τελευταῖαι τοῦ Κρουστιλλὰκ ἐλπίδες ἦσαν κατεστραμμένα· περιήλθε λοιπὸν εἰς τὸ δίλημμα ἢ νὰ θαλασσοπορῇ αἰωνίως μετὰ τοῦ Δανιὴλ, ἢ νὰ ἐπαλέθη εἰς Γαλλίαν καὶ νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὰς ποινὰς τῶν νόμων. Ἡ τύχῃ ὁμῶς προσέφερεν αἴφνης εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἱππότου τὰς παραλογωτέρας ἰδέας καὶ ἐγέννησεν εἰς αὐτὸν τὰς ἀνοητοτέρας ἐλπίδας.

Ἡ Λικὸρνη ἀπέχεε μόλις διακοσίας λεύγας ἐκ τῆς Μαρτινικῆς, ὅτε ἀπῆντησεν ἐμπορικὸν τι πλοῖον ἐρχόμενον ἐκ τῆς νήσου ταύτης καὶ κατευθυνόμενον εἰς Γαλλίαν. Τὸ πλοῖον τοῦτο, ἀναχαίτισαν τὸν δρόμον του, ἐρρίψε τὴν λέμβον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἔστειλε πρὸς τὴν Λικὸρνην διὰ νὰ μάθῃ νέα ἐξ Εὐρώπης. Εἰς τὰς ἀποικίας ἀπὸ πολλῶν ἑβδομάδων ὑπῆρχεν ἡσυχία, οὐδ'

εἶχε φανῆ ἀγγλικὸν πλοῖον πολεμικόν. Ἀνταλαχθεῖσάν δὲ καὶ τινῶν ἄλλων κοινοποιήσεων, τὰ δύο πλοῖα ἀπεχωρίσθησαν.

— Καθὸ πλοῖον τοιαύτης ἀξίας, ἔλεγον οἱ ἐπιβάται οἵτινες εἶχον ὑπολογίσει τὸ φορτίον τοῦ εἰς τετρακοσίας χιλιάδας φράγκων περίπου, δὲν εἶνε ἀναλόγως ὀπλισμένον καὶ θὰ παρῆχε καλὴν λείαν εἰς τοὺς ἄγγλους, εἶπεν ὁ ἱππότης.

— Ἄ! μᾶ! ὑπέλαβεν εἰς ἐπιβάτης μὲ ἦθος ἐπίφθονον, ἡ Λάμια δὲν θὰ δυστυχήσῃ ἂν χάσῃ ἐν πλοῖον.

— Καὶ βέβαια, ἔχει πολλὰ χρήματα διὰ νὰ ἀγοράσῃ ἢ ἐξοπλίῃ ἄλλα.

— Καὶ εἴκοσιν ἀκόμη ἂν θέλῃ, εἶπεν ὁ πλοίαρχος Δανιὴλ.

— Ὡ! δὲ, εἴκοσι εἶναι πολλὰ, ὑπέλαβεν ὁ ἐπιβάτης.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, χωρὶς νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν λαμπράν της ἐν Ἀνζωσάβλη φυτεῖαν καὶ τὴν μυστηριώδη κατοικίαν της εἰς τὸ Διαβολοχώριον, προσέθηκον ἕτερός τις, λέγουσιν ὅτι ἔχει κεκρυμμένα πέντε ἢ ἕξ ἑκατομμύρια χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων.

— Μάλιστα! ποῦ τὰ ἔχει κεκρυμμένα εἶνε ἀγνωστον, ὑπέλαβεν ὁ πλοίαρχος, ὅτι ὅμως τὰ ἔχει ἤκουσα τοῦτο ἀπὸ τὸν γέρον Ἀνοικτομάτην, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὑπάγει μίαν ἡμέραν νὰ ἰδῇ τὸν πρῶτον σύζυγον τῆς Λάμιας εἰς τὸ Διαβολοχώριον, καὶ αὐτὸς ὁ σύζυγος ἦτο λέγουν, νέος καὶ ὠραῖος ὡς ἄγγελος. Νῦν εἶπε λοιπὸν ὁ Ἀνοικτομάτης ὅτι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ Λάμια διεσκέδαζε μετροῦσα εἰς ἓν κἀνιστρον ἀδάμαντας, μαργαρίτας λεπτοὺς καὶ σμαράγδους. Ὅλα αὐτὰ τὰ πλοῦτη μένον ἀκόμη εἰς τὴν ἐξουσίαν της, χωρὶς νὰ μετρήσωμεν ὅτι ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος σύζυγός της ἦτο καὶ αὐτὸς πλουσιώτατος καὶ ὅτι ὅλη ἡ κατάστασις του συνίστατο εἰς χρυσοῦν κόβιν.

— Λέγουν ὅμως ὅτι εἶνε τόσον φιλάργυρος, ὥστε δὲν ἐξοδεύει κατ' ἔτος οὔτε δέκα χιλιάδας φράγκα, ὑπέλαβεν εἰς ἐπιβάτης.

— Ὡς πρὸς τοῦτο δὲν εἶναι βέβαιον, ὑπέλαβεν ὁ Δανιὴλ, διότι κανεὶς δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ πῶς ζῇ, διότι δὲν ἔχει σχέσεις εἰς τὴν ἀποικίαν καὶ οὔτε τέσσαρες ἄνθρωποι ἐπάτησαν ποτε εἰς τὸ Διαβολοχώριον.

(Ἔπεται ἡ συνέχεια.)